

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2. ünite

KAZANIM TESTİ

Anadolu İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri

TEFSİR

38 soru

SINIF 11

Ankara, 2022

1. **Aşağıdakilerden hangisinde Tefsir ilminin tanımı doğru verilmiştir?**

A) Fert ve toplum hayatına dair meselelerdeki şer'i ve amelî hükümlerin neler olduğunu ve bu hükümleri elde etme usullerini konu alan ilimdir.

B) Allah'ın zatından ve sıfatlarından, nübüvvet konularından, başlangıç ve sonuç itibariyle kâinatın hâllerinden İslam dini üzere bahseden ilimdir.

C) Hz. Peygamber'in sözlerini, fiillerini ve tasviplerini ifade eden terim; hadisleri tespit, nakil ve anlamaya yönelik ilimdir.

D) Kur'an ayetlerinin okunuşlarını, manalarını, taşıdıkları hükümleri inceleyen aynı zamanda bununla ilgili usul ve teknikler ortaya koyan ilimdir.

E) Kur'an-ı Kerim'i harflerin mahreç ve sıfatlarına riayet ederek tilavet kurallarına uyarak güzel ve hatasız okumayı öğreten ilimdir.

2. **Aşağıdakilerden hangisi tefsir ve tevil arasındaki farklardan biri <u>değildir</u>?**

A) Tefsir, Hz. Peygamber ve sahabeden geldiği için kesinlik arz eder ancak tevil katiyet (kesinlik) ifade etmez.

B) Tefsir, lafzın gerçek anlamını ve konusunu beyan ederken tevil, lafızlarda kastedilen anlamları ortaya koyar.

C) Tefsir hakikat yoluyla lafızların zahirî manalarını, tevil ise onların içsel anlamlarını ortaya çıkarmaktadır.

D) Tefsirde ekseriyetle tek anlam, tevilde ise birden çok anlam söz konusudur.

E) Kaynağı itibariyle tevil tevkifî/ilahi beyanlara, tefsir bireysel içtihatlara dayalıdır.

3. "(O peygamberleri) apaçık belgeler ve kitaplarla gönderdik. İnsanlara, kendilerine indirileni açıklaman ve onların da (üzerinde) düşünmeleri için sana bu Kur'an'ı indirdik." (Nahl suresi, 44. ayet.)

Bu ayetten yola çıkarak;

I. Kur'an'a muhatap olan insanların asli görevi düşünce üretmektir.

II. Peygamberler insanların iman etmelerini sağlamakla görevlendirilmişlerdir.

III. Yüce Allah, Hz. Peygamber'den Kur'an'ı tefsir etmesini (açıklamasını) istemektedir.

IV. Allah gönderdiği elçilerini apaçık ayetlerle insanlığa göndermiştir.

V. Düşüncenin riyası olamayacağı için düşünmek amel etmeye nazaran daha değerlidir.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) III ve IV

B) I, II ve III

C) II, III, V

D) III, IV ve V

E) I, II, IV ve V

4. **Tefsir ilmi ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Kur'an'ı ilk tefsir eden, öncelikle Kur'an'ın kendisidir.

B) Peygamberimiz (s.a.v.) risalet görevinin gereği olarak vahyi tebliğ ve tebyin etmiştir.

C) Tefsir ilmi oluşturduğu alt disiplinlerle Kur'an'ı her yönüyle derinlemesine inceler.

D) Kur'an diline hâkim olmayan Müslüman toplumların vahyi doğru anlamaları tefsir ile mümkündür.

E) Hz. Peygamber'den sonraki dönemlerde yapılan tefsir çalışmaları vahyi anlamada yetersiz kalmıştır.

5. **Aşağıdakilerden hangisi tefsir ilmine duyulan ihtiyaç gerekçelerinden biri <u>olamaz</u>?**

A) İslam'ın daha geniş bir coğrafyaya yayılması ve yeni birtakım meselelerin ortaya çıkması

B) Kur'an'ın evrensel mesajının daha iyi anlaşılmasının sağlanabilmesi

C) Kur'an'da yer alan edebî sanatların kavranabilmesinin sağlanması

D) Ayetlerin içinde yer alan kelime ve kavramların açıklanmasına duyulan ihtiyaç

E) Hz. Peygamber'in Müslümanların düşünce dinamiklerini diri tutmak adına bazı ayetleri açıklamamış olması

6. I. İstihsan
II. Meal
III. Tercüme
IV. Tevil
V. Sedd-i Zerâi

Yukarıda verilen kavramlardan hangileri tefsir ilmi ile ilgilidir?

A) I, II ve V

B) II, III ve IV

C) III, IV ve V

D) I, II, III ve IV

E) II, III, IV ve V

7. I. Tevile gidilen mana, ayetin delalet etmediği manalardan olmalıdır.
II. Tevile gidilen mana kişinin düşüncelerinin bağımsız bir yansıması olmalıdır.
III. Tevile gidilen mana hiçbir ayete ters düşmemelidir.
IV. Tevile gidilen mana, şer'i bir delile dayanmalıdır.

Tevil yaparken göz önünde bulundurulması gereken şartlar aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Yalnız I

B) Yalnız IV

C) II ve III

D) III ve IV

E) II, III ve IV

8.
– Üzeri kapalı bir şeyi açmak
– Bir şeyi kaynağına döndürmek
– İki şeyin birbirine benzemesi
– Kapalı bir kelime

Yukarıdaki sözlük anlamlarına kaynaklık eden kavramlar düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisi anlamca boşta kalır?

A) İ'câz

B) Garib

C) Müteşabih

D) Tevil

E) Tefsir

9. Bir ayetin muhtemel anlamlarından birini tercih ederek ona göre tefsir etmektir.

Tanımı verilen kavram aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Tedvin

B) Meal

C) Tercüme

D) Tevil

E) Müteşabih

10. Kur'an-ı Kerim'in kısa açıklamalarla bir başka dile çevrilmesidir.

Tanımı verilen kavram aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Tedvin

B) Meal

C) Tercüme

D) Tevil

E) Muhkem

11. Bir sözün başka bir dildeki karşılığını bularak anlamını o dile çevirip aktarmaya denir.

Tanımı verilen tefsirle ilgili kavram aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Tedvin
B) Meal
C) Tercüme
D) Tevil
E) Nakil

12. Bakara suresi, 3. ayetin anlamı farklı meallerde şöyle verilmiştir:

– "Onlar gayba inanırlar, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine rızık olarak verdiğimizden de Allah yolunda harcarlar." (Diyanet İşleri Meali)
– "Onlar ki gayba iman edip namazı dürüst kılarlar ve kendilerine merzuk kıldığımız şeylerden infak ederler." (Elmalılı M. Hamdi Yazır Meali)
– "Onlar ki insan idrakini aşa[n olguların varlığı]na inanırlar ve namazlarında dikkatli ve devamlıdırlar kendilerine verdiğimiz rızıktan başkaları için harcarlar." (Muhammed Esed Meali)

Yukarıdaki örneklerde görüldüğü üzere aynı ayetle ilgili farklı meallerde ifade değişiklikleri olabilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi meallerde yer alan ifade farklılıklarının nedenlerinden birisi <u>değildir</u>?

A) Meali yazanın mevcut meallerden farklı olmaya çalışarak kendi özgün görüşünü yansıtmak istemesi
B) Meali yazanın ayetlerdeki anlam zenginliği ve derinliğini göz önünde bulundurarak bir tercihte bulunması
C) Meali yazanın ayetleri algılama düzeyi ve ifade etme gücündeki farklılıklarının kullandığı dile yansıması
D) Meali yazanın farklı bir sosyal ve kültürel yapıda yetişmiş olmasının ayetleri ifade ediş biçimine yansıması
E) Meali yazanın ayetlerdeki kelimelerin kendi dilinde karşılığı olmadığı durumlarda yakın anlamlı kelimelerden birini tercih etmesi

13.
I. Metnin sadece mealinin başka bir dile aktarılmasına lafzi tercüme denir.
II. Tevil, ayetin mana çerçevesi içinde yapılan en geniş faaliyettir.
III. Tercüme veya meal, Kur'an'ın aslının yerini tutmaz ve namazda kıraat olarak okunmaz.

Yukarıda numaralandırılan bilgilerden hangisi/hangileri doğrudur?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

14. **Kur'an'ın bir başka dile çevirisine tercüme yerine meal denmesinin temel sebebi aşağıdakilerden hangisinde daha açık bir şekilde vurgulamaktadır?**

A) Kur'an'ı bütün incelikleriyle indiriliş maksadına uygun şekilde bir başka dile tercüme etmek mümkün olmadığından açıklamalarla desteklemeyi gerektiren meal kavramı kullanılmıştır.
B) Tercüme bire bir çeviri olduğundan kimi zaman çeviri yapılan dilde ayetteki kelimenin karşılığı bulunamadığından meal kavramı kullanılmıştır.
C) Tercüme, farklı alanlarda da kullanılan genel bir ifade olduğundan Kur'an'ın özel oluşunu vurgulamak adına ona has meal kavramı kullanılmıştır.
D) Mütercimin bilgisine kıyasla meali yapacak kişinin ilmî derinliği arasındaki farklar, Kur'an'ın anlaşılmasında kullanılacak kavramı da etkilemiştir.
E) Tercüme konusunda nitelikli bir ilerlemenin kaydedilememesi bu eksikliğin meal yoluyla giderilmeye çalışılmasını doğurmuştur.

15. **Tefsir kavramlarıyla ilgili olarak verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Tefsir ve tevil, başlangıçta aynı anlamda birbirinin yerine kullanılmaktaydı.

B) Tefsirî tercüme, bir metnin bütün özellikleriyle başka bir dile aynen tercüme edilmesidir.

C) Türkçede tefsir ve tevil yerine yorum kavramı da kullanılmaktadır.

D) Tercüme ya da meal, Kur'an'ın kendisi değil çevirenin Kur'an'dan anladığıdır.

E) Tevil yapılırken ayetteki maksadın dışına taşmamak esastır.

16. İnsanın Kur'an'ı doğru bir şekilde anlaması Allah'a (c.c.) karşı bir sorumluluğudur. Kur'an ayetleri genelde açık ve maksadı anlaşılır bir yapıdadır. Ancak bazen bir ayette geçen bir kelime, okuyucu için anlam bakımından müphem (kapalı) olabilir. Bu kapalılık bazen bir ayet, bazen bir hadis, bazen de sözlük yardımı ile giderilebilir. İşte ayetlerin başka bir yardımcı ile açıklanabilmesi Müslümanları, çeşitli ilmî çalışmalara yönlendirmiştir. Bu gayretler zamanla .... adı verilen ilimlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Verilen bilgi doğrultusunda boş bırakılan yere aşağıdaki kavramlardan hangisi getirilmelidir?

A) Garibu'l-Kur'an

B) Tefsiru'l-Kur'an

C) İ'câzu'l-Kur'an

D) Ulûmu'l-Kur'an

E) Tevilü'l-Kur'an

17. "Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının; çünkü bazı zanlar günahtır. Gizlilikleri araştırmayın, birbirinizin gıybetini yapmayın; herhangi biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? Bak bundan tiksindiniz! Allah'a itaatsizlikten de sakının. Allah tövbeleri çokça kabul etmektedir, rahmeti sonsuzdur." (Hucurât suresi, 12. ayet.)

Bu ayette etkili bir üslupla vurgulanarak;

I. Gerçek bilgi ve kanıta değil, tahmine dayalı hüküm olan zan

II. İnsanların gizliliklerini araştırma anlamındaki tecessüs

III. Ölü insanın etini yemek

IV. İnsanları arkalarından çekiştirmeye karşılık gelen gıybet

V. Hakaret etmek, aşağılamak yani tahkir

verilen kötü huy ve alışkanlıklardan hangileri yasaklanmıştır?

A) Yalnız III

B) I ve IV

C) I, II ve IV

D) I, III ve IV

E) I, II, IV ve V

18. Hz. Osman zamanında çoğaltılan Mushaf, ayetlerin yanlış okunmasını önlemek üzere özel imla kurallarıyla özenli bir biçimde korunmuştur.

Bu özel imla kurallarıyla ilgili olan kavram aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) Resmu'l-Mushaf

B) İmlaü'l-Mushaf

C) Hurûfü'l-Mushaf

D) Tecvidü'l-Mushaf

E) İ'câzu'l-Mushaf

19. I. Ayetlerde münafıklardan bahsedilmiştir.
II. Ayetler genellikle [يَٓا اَيُّهَا النَّاس] “Ey insanlar!” çağrısıyla başlamıştır.
III. Surelerin başında kasem (yemin) sık sık kullanılmıştır.
IV. Önceki peygamberlerin kıssaları daha çok bu surelerde anlatılmıştır.

Mekkî surelerin özellikleri ile ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangisi/hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) III ve IV
E) II, III ve IV

20. I. Ayetler, [يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا] “Ey inananlar!” veya [يَا اَهْلَ الْكِتَابِ] “Ey kitap ehli!” çağrısıyla başlar.
II. Medenî surelerde örnek bir İslam toplumunun oluşturulması hedeflenmiştir.
III. Medenî surelerin kıssaları sert ve özlü bir üslupla verilmiştir.
IV. Evlilik, miras ve cihat gibi konularda hükümler gelmiştir.

Medenî surelerin özellikleri ile ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

A) II ve III
B) I, II ve III
C) I, II ve IV
D) I, III ve IV
E) II, III ve IV

21. I. Allah (c.c.), zalimlerden intikam alır.
II. Allah (c.c.), kullarının tecessüsten uzak durmalarını istemiştir.
III. Allah’ın (c.c.) gücü sınırsızdır, hâkimiyet Allah’ındır (c.c.).
IV. Allah (c.c.), bildiğimiz ve bilemediğimiz pek çok şekilde yardım eder.

Fil suresinden çıkarılabilecek sonuçlar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) I ve II
B) II ve III
C) I, II ve III
D) I, III ve IV
E) II, III ve IV

22. I. “Namazı kılın, zekâtı verin. Rükû edenlerle birlikte siz de rükû edin.” (Bakara suresi, 43. ayet.)
II. “Bilmez misin ki göklerin ve yerin hükümranlığı Allah’ındır. Sizin için Allah’tan başka ne bir dost ne de bir yardımcı vardır.” (Bakara suresi, 107. ayet.)
III. “Biz onlardan da intikam aldık. İkisi de (Eyke ve Medyen) açık bir yol üzerindedir.” (Hicr suresi, 79. ayet.)
IV. “De ki: İçinizdekini gizleseniz de açığa vursanız da Allah onu bilir. Göklerdeki her şeyi, yerdeki her şeyi de bilir. Allah, her şeye hakkıyla gücü yetendir.” (Âl-i İmrân suresi, 29. ayet.)
V. “Göklerin ve yerin orduları Allah’ındır. Allah, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.” (Fetih suresi, 7. ayet.)

Fil suresinden çıkarılabilecek ilkelerle ilgili olan ayetler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) I ve II
B) II ve III
C) IV ve V
D) I, III ve IV
E) II, III, IV ve V

23. I. Mekke'de indirilen beş ayetten oluşmaktadır.

II. Nüzul sırasına göre yirmi dokuz, mushafta ise yüz beşinci sıradadır.

III. Kâbe'ye saldıran ordunun olağan dışı bir şekilde hezimete uğratıldığı anlatılır.

IV. Mekkeliler bu olayı tarih başlangıcı olarak kullanmışlardır.

Fil suresi ile ilgili olarak verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I, II ve III

D) I, III ve IV

E) II, III ve IV

24. Kureyş kabilesi, Mekke ve Kâbe için büyük önem taşıyan Fil Vakası'nı tarih başlangıcı kabul etmiş ve meydana geldiği yıl "âmü'l-fîl"(Fil Yılı) adıyla meşhur olmuştur. Ancak bu durum uzun sürmemiştir. Olayın Kureyş üzerinde bıraktığı etkinin büyüklüğüne ilk delil, Kur'an-ı Kerim'in "ashâbü'l-fîl" şeklinde adlandırdığı saldırganları yine Fil adındaki bir sure ile onlara hatırlatmasıdır. (Mustafa Fayda, "Fil Vak'ası", DİA, C 13, s. 70-71.)

Buna göre;

I. Kureyş kabilesi Fil ashabına karşı yardım edenin büyük putlar olduğuna inanmışlardır.

II. Allah, Fil ashabının Kureyş ve civarındaki kabilelerde uyandırdığı etkiyi bu sure ile hatırlatmıştır.

III. Kureyş kabilesi bu olayın gerçekleştiği yıla "amü'l-fîl" adını vermiştir.

IV. Mekke'de meydana gelen bu olay bir dönüm noktası olarak görülmüş ve tarih başlangıcı kabul edilmiştir.

V. Fil suresinde adının geçmesi sebebiyle Kureyşliler, Ebrehe'nin ordusuna "Fil ashabı" demişlerdir.

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) I, II ve III

B) II, III ve IV

C) III, IV ve V

D) I, III, IV ve V

E) II, III, IV ve V

25. Aşağıdakilerden hangisi Fil suresi ile ilgili olarak söylenemez?

A) Allah (c.c.) Fil ashabına karşı Kureyş kabilesine olan yardımını, nimetini ve kudretini hatırlatmıştır.

B) Yüce Allah, Mekke ve etrafında yaşayan kabileleri bu mucizevi olayla kıtlık ve açlıktan kurtarmıştır.

C) Mekke halkı tarafından görülmüşçesine canlı ve gerçek bir olay olduğundan "Görmedin mi?" ifadesi kullanılmıştır.

D) Allah'ın Kâbe'ye verdiği öneme işaret eden bir suredir.

E) Arap kabileleri Fil Vakası sebebiyle Kureyş'i Allah'ın koruduğuna inanıp saygı duymuş ve onları "ehlullah" olarak nitelemiştir.

26. "فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ" ayetinde vurgulanan "asf" kavramıyla ilgili;

I. Cehennemde bulunan zakkum bitkisinin dikenleri

II. Hasattan sonra tarlada kalan, rüzgâr önünde savrulan ve hayvanlar tarafından yenen ekin yaprağı döküntüsü

III. Başak çıkmadan önceki taze yapraklar

IV. Kırılıp savrulan saman

bilgilerinden hangileri anlam olarak doğru verilmiştir?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) II ve III

D) I, II ve III

E) II, III ve IV

27. “Onların kötü planlarını boşa çıkarmadı mı?” (Fil suresi, 2. ayet.)

İşledikleri Tefsir dersinin sonunda Beyhan öğretmen, öğrencilerine bu ayetten çıkarımda bulunmalarını ister.

Öğrenciler verilen ayet hakkında şunları söylerler;

I. Ayşe: “Zalim insanların tuzak ve kötü planlarına karşı acziyetimiz sebebiyle elimizden bir şey gelmeyeceğinden Rabbimizin onlara karşı planını sabırla beklemeliyiz.”

II. Fatma: “Mekkeli müşriklere Allah yardımlarını hatırlatarak göndermiş olduğu dine davet etmekte ve zalimlerin safında olmalarına karşı onları uyarmaktadır.”

III. Firdevs: “Peygamberimize ve Müslümanlara müşriklerin kurduğu zulüm düzeninin bozulacağının müjdesini vererek teselli etmektedir.”

IV. Hilal: “Fil ordusunun tuzaklarının boşa çıkması gibi müşriklerin de kurdukları tuzakların boşa çıkacağı telkini yapılmaktadır.”

Ayetin tefsiri doğrultusunda öğrencilerin belirttikleri çıkarımlardan hangileri doğrudur?

A) Yalnız III

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

E) II, III ve IV

28. I. Asf; eğip bükmek, kırıp dökmek manalarıyla ilgili olarak ekin yaprağı.

II. Siccîl; gizlice hile yapmak, aldatmak, tuzak kurmak.

III. Keyd; birinci kat semâ, katı, sert ve taşlaşmış çamur, balçıktan pişirilmiş taş.

IV. Ehlullah; Kureyş’e Fil Olayı’ndan sonra verilen lakap.

Verilen kavram ve anlam eşleştirmelerinden hangisi/hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) I ve IV

E) I, II ve III

29. Kureyş suresi’nin başında Allah’ın Kureyşlileri yaz ve kış yolculuklarına alıştırdığı ifade edilir (1-2. ayetler). İlk ayette yer alan “îlâf” kelimesi sözlükte “alıştırma, ısındırma; ahid, antlaşma ve ülfet” gibi anlamlara gelir. Kureyş ismine izafe edilen kelime, surede iki defa geçmektedir. (M. Kâmil YAŞAROĞLU, DİA, “Kureyş Sûresi”, C 26, s. 444-445.)

Kelimenin dostluk anlamı da dikkate alındığında burada ifade edilen “îlâf” kelimesinin ayete kattığı anlam aşağıdaki yorumlardan hangisinde en doğru şekilde verilmiştir?

A) Kureyş’in kendi içindeki güven ve kaynaşmaya, komşu topluluklarla aralarındaki dostluğa ve ticari iş birliğine dikkat çekilmektedir.

B) Yaz ve kış mevsimlerinin getirdiği zorlukların Kureyşliler için kaldırılmış olmasına vurgu yapılmıştır.

C) Kureyş’in yaz ve kış mevsimlerinin nimetlerinden istifade etmelerine imkân hazırlandığına işaret vardır.

D) Kureyş halkına tüm zorluklarına rağmen ticaret ve farklı beldelere ziyaret sevdirilmiştir.

E) Kureyşliler, Mekke’ye gelen insanlara gerekli yardım ve imkânları sunarak toplumun takdirini kazanmışlardır.

30. Fil suresinde Kureyşlilerin Ebrehe ordusunun saldırısından nasıl korunduğu anlatılırken Kureyş suresinde Kureyş’e verilen nimetler, güven ve refah dile getirilmektedir.

Bu bilgiye de dayanarak bu iki sure ile ilgili olarak;

I. Tarihî süreç içinde olay ve durumların gelişimi doğrultusunda Kureyş suresi, Fil suresinden sonra indirilmiştir.

II. Fil suresinde korunaklı hâle getirilen bir beldenin Kureyş suresinde zamanla daha müreffeh bir hayata kavuşup gelişmesinden bahsedilmiştir.

III. Allah’ın (c.c.) kendilerine sunmuş olduğu güvenli bölge statüsünü ve bu yolla elde etikleri iyilikleri reddederek hiçbir Kureyşli imana yanaşmamıştır.

IV. Bu iki surede de Allah (c.c.) Kureyş’e verdiği nimetleri ve lütufları hatırlatarak onlardan iman etmelerini istemektedir.

sonuçlarından hangisine/hangilerine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) II ve III

D) I, II ve III

E) I, II ve IV

31. **Aşağıdakilerden hangisi Kureyş suresinden çıkarılabilecek ilkelerden biri <u>değildir</u>?**

A) İnsanların ve toplumların birbirine kaynaşmaları Allah'ın lütfunun bir eseridir.

B) İnsanın çabasının, çalışmalarının karşılığını vererek onu başarılı kılan Allah'tır (c.c.).

C) Yapılan ibadetlerin ihlas içinde gösterişten uzak yapılması gerekmektedir.

D) Kâbe'yi ve onun bulunduğu beldeyi emin kılan Allah'a (c.c.) kulluk edilmelidir.

E) Kullarını doyurarak rızıklanmalarını sağlayan ve onların kalplerini korkulardan emin kılan Yüce Allah'tır.

32. "Kureyş'e alıştırılıp kolaylaştırıldığı için. Evet, kış ve yaz seyahatleri onlara kolaylaştırıldığı için." (Kureyş suresi, 1-2. ayetler.)

Tefsir dersinde Büşra öğretmen yukarıda yer alan ayetlerin mealini tahtaya yazmış ve öğrencilerden bu meali okumalarını istemiştir. Daha sonra "Bu ayetlerde belirtilen kış ve yaz seyahatleri ile ilgili olarak ulaşabileceğiniz yorumlar nelerdir?" sorusuna öğrenciler şu cevapları vermişlerdir:

I. Kureyşlilerin yazın Suriye'ye, kışın ise Yemen'e ticaret amacıyla düzenledikleri seyahatlere işaret edilmektedir.

II. Kureyşliler; yazı kavurucu sıcaklardan dolayı serin Suriye yaylalarında, kışı ise Yemen'in ılık havasında dinlenerek geçirmekteydi.

III. Kureyşliler bu ticari seferlerle ekonomik durumlarını düzelterek darlığa düşmekten korunmuş oluyorlardı.

IV. Kureyşliler bu seyahatler esnasında çeşitli medeniyet ve kültürlerle tanışıp kaynaşma imkânı buluyorlardı.

Öğrencilerin verdikleri cevaplardan hangisi/hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I, II ve III

D) I, III ve IV

E) II, III ve IV

33. I. "Şüphesiz, âlemlere bereket ve hidayet kaynağı olarak insanlar için kurulan ilk ev (mâbet), Mekke'deki (Kâbe)dir." (Âl-i İmrân suresi, 96. ayet.)

II. "De ki: Pis ve kötü ile temiz ve iyi bir değildir; pis ve kötünün çokluğu tuhafına gitse (yahut hoşuna gitse) de (bu böyledir). Öyleyse ey akıl sahipleri! Allah'tan korkunuz ki kurtuluşa eresiniz." (Mâide suresi, 100. ayet.)

III. "Hani İbrahim, 'Rabbim! Bu şehri güvenli bir şehir kıl. Halkından Allah'a ve ahiret gününe iman edenleri her türlü ürünle rızıklandır.' demişti..." (Bakara suresi, 126. ayet.)

IV. "Çevrelerinde insanlar kapılıp götürülürken bizim (Mekke'yi) güven içinde kutsi bir yer yaptığımızı görmediler mi? Hâlâ batıla inanıp Allah'ın nimetine nankörlük mü ediyorlar?" (Ankebût suresi, 67. ayet.)

V. "İnsanlar arasında haccı ilan et ki gerek yaya olarak gerek uzak yollardan gelen yorgun develer üzerinde sana gelsinler." (Hacc suresi, 27. ayet.)

Kureyş suresinin tefsirini yaparken ilgili olduğu konuyla doğrudan kullanılabilecek ayetler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Yalnız II

B) I ve III

C) III ve V

D) I, III ve IV

E) II, IV ve V

34. "Müminler ancak kardeştirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah'a karşı gelmekten sakının ki size merhamet edilsin." (Hucurât suresi, 10. ayet.)

Ayete göre;

I. Müslümanlar, Allah (c.c.) tarafından manevi bir bağ ile birbirlerine büyük bir aile kılınmıştır.

II. Adalet, huzur, barış ve dayanışma içinde olmak İslam kardeşliğinin gerektirdiği bir sorumluluktur.

III. Allah'ın (c.c.) emirlerine gösterilen hassasiyet kişisel ve toplumsal huzuru sağlayan rahmete kapı aralar.

IV. Yaşadıkları toplumda kırgınların arasını düzeltmeyen insanlar Allah'ın (c.c.) af ve mağfiretinden mahrum kalırlar.

yargılarından hangilerine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Yalnız I

B) Yalnız IV

C) I, II ve III

D) I, II ve IV

E) II, III ve IV

35. "Ey iman edenler! Bir topluluk bir diğerini alaya almasın. Belki onlar kendilerinden daha iyidirler. Kadınlar da diğer kadınları alaya almasın. Belki onlar kendilerinden daha iyidirler. Birbirinizi karalamayın, birbirinizi (kötü) lakaplarla çağırmayın. İmandan sonra fasıklık ne kötü bir namdır! Kim de tövbe etmezse işte onlar zalimlerin ta kendileridir. Birbirinizin gıybetini yapmayın..." (Hucurât suresi, 11-12. ayetler.)

Bu ayetler ile

I. "Her kim izzet ve şeref istiyorsa bilsin ki izzet ve şeref bütünüyle Allah'a aittir. Güzel sözler ancak O'na yükselir. Salih ameli de güzel sözler yükseltir..." (Fâtır suresi, 10. ayet.)

II. "...Allah katında en değerli olanınız, O'na karşı gelmekten en çok sakınanınızdır..." (Hucurât suresi, 13. ayet.)

III. "Çünkü ümmilere içlerinden kendilerine ayetlerini okuyan, onları temizleyen, onlara Kitab'ı ve hikmeti öğreten bir peygamber gönderen O'dur..." (Cuma suresi, 2. ayet.)

IV. "İnsanları arkadan çekiştiren, kaş göz işaretiyle alay eden her kişinin vay hâline!" (Hümeze suresi, 1. ayet.)

ayetlerinden hangilerinin konu yönünden birbiriyle ilgili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I

B) II ve IV

C) I, II, III

D) I, II, IV

E) II, III ve IV

36. I. Kur'an üslubunun niteliklerini açıklar.

II. Kelimelerin ve terkiplerin mecazi ve kinayeli manalarını, işaretlerini değil hakiki delaletlerini konu alır.

III. Anlam yönünden kapalı lafızlara ayetteki ilahi murada ters düşme endişesi ile açıklama getirmez.

IV. Ayetlerin indiriliş sebeplerini, nâsih ve mensûhunu açıklar.

V. Kur'an'daki Arapça olmayan kelimeleri ve eş anlamlı ifadeleri inceler.

Kur'an ayetlerinin doğru anlaşılmasında tefsir ilminin yerine getirdiği görevler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) II ve III

B) I, IV ve V

C) II, III ve IV

D) III, IV ve V

E) I, II, IV ve V

37. Gerçeklik ihtimali yüzde ellinin üzerinde bulunmakla beraber kesin olmayan bilgi ve hükme zan denir. Başkalarını suçlamak, aleyhlerinde olacak bir karar almak ve davranışta bulunmak söz konusu olduğunda zanna dayanılamaz, zan şeklindeki bilgi dayanak ve delil kılınamaz. Çünkü insanlar hakkında sahip olunan zan ve tahminlerin birçoğu isabetsiz olmakta, beklendiğinin, sanıldığının aksi gerçekleşmektedir. Şu var ki, kimsenin aleyhinde olmayan, hakların zayi edilmesi ihtimali bulunmayan alanlarda, kesin bilgi bulunmadığında kuvvetli zan, tahmin ve ihtimale dayalı hükümler ve uygulamalar yasak kapsamına dahil değildir. Sosyal bilimlerin önemli bir kısmı kesinliğe değil, kuvvetli zan ve ihtimale dayanmaktadır. (Kur'an Yolu Tefsiri, C 5, s. 96.)

Bu bilgiye dayanarak;

I. Bir gazetecinin net bir bilgiye ya da kaynağa dayanmaksızın yapmış olduğu haber

II. Meteorolojinin haftalık ya da aylık dilimler halinde yayınladığı tahmini hava raporları

III. Öğrencinin proje ödevini yetiştiremeyeceğini düşünerek teslim tarihinden önce notunun düşük verilmesi

IV. Bir hâkimin kanunda hükmü belirtilmemiş bir sorunla ilgili daha önceki davaların içtihadı ile hükmetmesi

verilen örneklerden hangileri yasak olan zan kapsamına girer?

A) Yalnız I

B) II ve IV

C) I, II ve III

D) I, II ve IV

E) II, III ve IV

38. “Müminler hem bütün insanlıktan hem de iman kardeşlerinden sorumludurlar; dünyada haksızlığın engellenmesine, din ve vicdan özgürlüğü başta olmak üzere temel hak ve hürriyetlerin uygulanmasına katkıda bulunmak, ülkede ise bunlara ek olarak mümin kardeşler arasındaki anlaşmazlıkları adaletle çözüme kavuşturmak, haksızlıkta ısrar edenlere karşı haklının yanında yer almakla yükümlüdürler. Bu ayet ikinci yükümlülüğe –bunun dayanağının altını çizerek– dikkat çekmektedir.” (Kur'an Yolu Tefsiri, C 5, s. 93.)

Bahsi geçen ikinci yükümlülüğe esas teşkil eden ayet aşağıdakilerden hangisidir?

A) “Müminler ancak kardeştirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah’a karşı gelmekten sakının ki size merhamet edilsin.” (Hucurât suresi, 10. ayet.)

B) “Ey iman edenler! Bir topluluk bir diğerini alaya almasın. Belki onlar kendilerinden daha iyidirler. Kadınlar da diğer kadınları alaya almasın. Belki onlar kendilerinden daha iyidirler.”(-Hucurât suresi, 11. ayet.)

C) “Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının çünkü bazı zanlar günahtır. Gizlilikleri araştırmayın, birbirinizin gıybetini yapmayın. Herhangi biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? Bak bundan tiksindiniz! Allah’a itaatsizlikten de sakının. Allah tövbeleri çokça kabul etmektedir, rahmeti sonsuzdur.” (Hucurât suresi, 12. ayet.)

D) Biz, onların kalplerindeki kini söküp attık. Artık onlar sedirler üzerinde kardeşler olarak karşılıklı otururlar. (Hicr suresi, 47. ayet.)

E) “Hep birlikte Allah’ın ipine (Kur’an’a) sımsıkı sarılın. Parçalanıp bölünmeyin. Allah’ın size olan nimetini hatırlayın. Hani sizler birbirinize düşmanlar idiniz de O, kalplerinizi birleştirmişti. İşte O’nun bu nimeti sayesinde kardeşler olmuştunuz. Yine siz, bir ateş çukurunun tam kenarında idiniz de O sizi oradan kurtarmıştı.” (Âl-i İmrân suresi, 103. ayet.)

Bakalım kaç net yapmışız?

CEVAP ANAHTARI

DÖGM

MATERYAL

Etkinlik Kitabı

Soru Havuzu

Video

Çalışma Kitabı

Etkinlik Uygulamaları

Etkileşimli Kitap

İnfografi

Sesli Kitap

Ders Sunusu

DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ